

Neyin Nesidir Bu Bitcoin Dedikleri

Geçtiğimiz ay değerinin 300 dolara yaklaşması ve günde 100 dolara yaklaşan kur dalgalanmaları, Bitcoin adlı sayısal para birimini bir anda dünyanın gündemine soktu. Şimdi herkes bu konuyu konuşuyor, günlük gazetelerde haberleri çıkıyor ama ne olduğunu da pek bilen yok. Açıkçası hakkında detaylı bir makale okumadığınız sürece anlaması da gerçekten zor. Bitcoin'in ne olduğuna dair en basit tanımları *Business Insider*'da buldum. Şöyle deniyor: "Bitcoin altına benzer. Değerlidir, çünkü talep vardır. Tıpkı altın gibi "maden kazarak" bulunması gerekir. Bu nedenle piyasada dolaşan miktarı sınırlıdır. Her bulduğunuzda da bir sonrakini bulmak için daha fazla emek harcamanız gerekir. Altın merkez bankalarında, kuyumcularda, yastık altında saklanırken, Bitcoin dünya genelindeki birçok bilgisayara dağılmış durumdadır."

Kıscası Bitcoin arayıp bulmanız, hak etmeniz gereken bir şey. Dijital dünyanın yarattığı kendine özgü bir para birimi, ama hiçbir hükümete veya yönetime bağlı değil. Dijital olması ise serbestçe çoğaltılabileceği anlamına gelmiyor, tedavülde gezen miktar sınırlı. Bu gerçekten çok ilginç bir konu, takip etmekte

fayda var. Ne olduğu hakkında daha fazla bilgi için bitcoin.org adresini ziyaret edebilirsiniz. Ayrıca vimeo.com/63502573 adresinde Bitcoin'in ne olduğunu anlatan harika bir video var, izlemenizi tavsiye ederim.

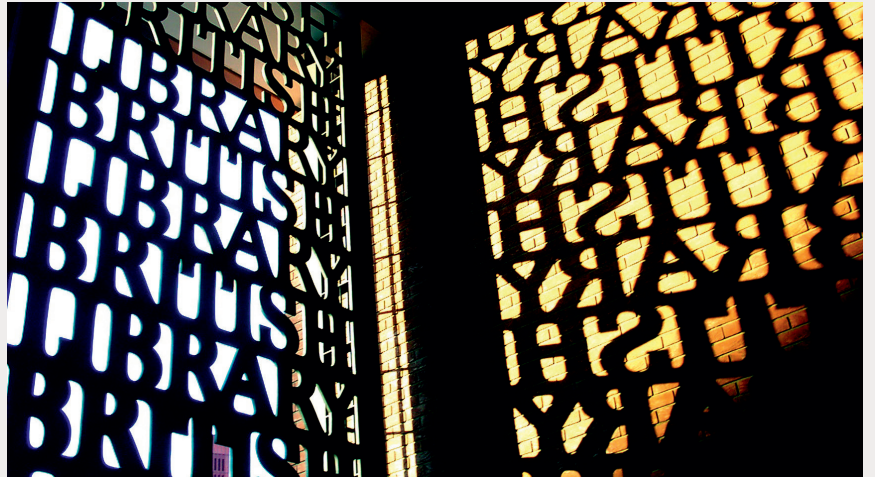
Kendine özgü bir ekonomisi ve kuralları olan Bitcoin adlı sayısal para birimi, birçok yerde gerçek para yerine kullanılmaya başlandı bile.

Sosyal Medyadaki Mesajlarınız Kütüphanelerin Malı Oluyor

Kütüphanelerin günümüzde sadece kitaplar, ansiklopediler, referans yayınlar ve arşivlerle ilgilendiğini düşünürsünüz yanılıyorsunuz. 2013 yılının Ocak ayında, Amerikan Kongre Kütüphanesi ABD'de bir günde gönderilen 400 milyon Twitter mesajını arşivleyerek 133 terabyte büyüklüğünde bir arşiv oluşturacağını açıklamıştı. Geçen ay İngiliz Kütüphanesi de benzer bir karar alarak, 5 milyon .uk uzantılı internet sitesinde yer alan 1 milyar sayfanın yanı sıra genel erişime açık Facebook ve Twitter mesajlarını İngiltere'deki ve İrlanda'daki altı kütüphanede arşiv olarak saklayacağını açıkladı. Amaç gelecek nesiller için günümüz toplumunun diline ve alışkanlıklarına ışık tutacak bir arşiv oluşturmak.

Her iki ülke de sadece kendi vatandaşlarının mesajlarıyla ilgilendiklerini söylüyor, ama özellikle anonim profillerde bu ayrımı nasıl yapacakları merak konusu. Bazı kullanıcılar ise böyle bir şeye izin vermedikleri ve böyle bir uygulamayı onaylamadıkları

Kütüphaneler artık sadece arşiv niteliğindeki bilgi ve belgelerle değil, sizin sosyal medyada yazdıklarınızla da ilgileniyor.

rı yönünde, haklı bir tepki veriyor. Fakat şu bir gerçek ki, sosyal medyada yazdığınız ve herkes tarafından görülebilen tüm bu mesajlar yalnızca kütüphanelerde değil habereğiniz olmadan birçok yerde okunuyor ve

arşivleniyor. Sosyal medya iletişimde bu gerçeği de biraz göz önünde tutmakta fayda var. *Gurdian*'ın haberini bit.ly/116uyPk adresinde bulabilirsiniz.

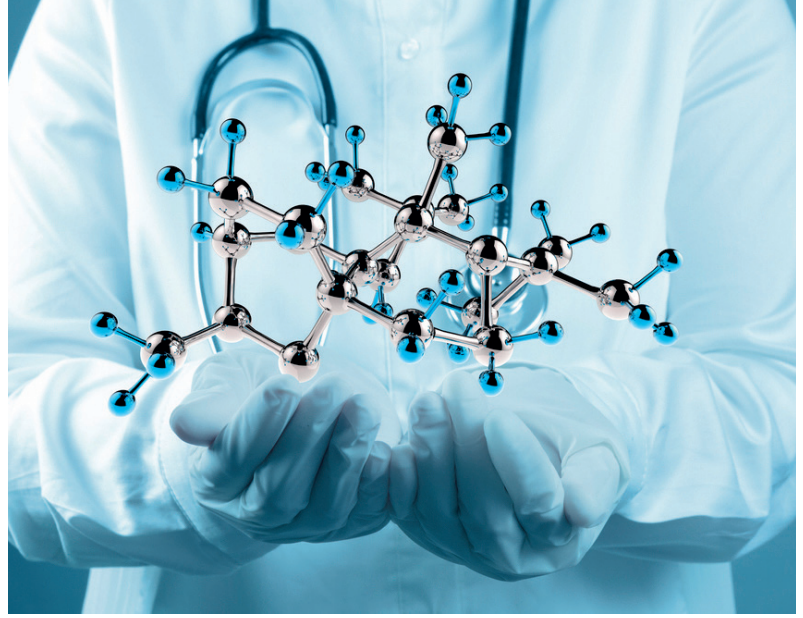
Büyük Veri Kanser Hastalarına da Umut Veriyor

Bu aralar endüstride *Big Data* yani Büyük Veri diye bir kavramdan sıkça söz ediliyor. Bu kavram metin, video, ses, algılayıcı verisi ve hatta sosyal medya yazışmaları gibi, bildiğimiz klasik veritabanı mantığına oturtulamayan, "yapılandırılmamış veri" olarak isimlendirilen veri kümesini analiz edip bunlardan anlam çıkarmak anlamına geliyor. Dünyada dolaşan verinin yüzde 90'ının yapılandırılmamış veri olduğunu düşünürseniz, aslında ne kadar gerekli bir çaba olduğunu görebilirsiniz.

Bu gözle baktığınızda, doktorların hastalarından edindiği ve sadece kendi çevreleri ve bilgileriyle sınırlı kalan bilgiler de bir anlamda büyük veri sınıfına giriyor. Günümüzde doktorlar karar verirken klinik verilere ağırlık veriyor. Ancak sorun şu ki, klinik verilerle ortaya koyulan sonuçlar toplam hasta nüfusun ancak yüzde 3'ünü temsil edebiliyor. Binlerce doktorun bu alandaki bilgi ve deneyimi ise raporlar ve kâğıda yazılı notlar halinde çekmecelere sıkışmış durumda. İşte Amerikan Klinik Onkoloji Topluluğu (ASCO) kıyıda köşede kalmış bu değerli tecrübeyi tedavide karar verme sürecinin bir parçası haline getirmek üzere, CancerLinQ adı verilen bir sistem devreye almış. Henüz deneme aşamasındaki bu sistem, özellikle hasta mahremiyetine dair sorunların üstesinden gelinebilirse geniş katılımlı bir bilgi bankası olarak hizmet verecek. Şu an 100 bin göğüs kanseri hastasına ait verinin paylaşıldığı sistemin, 12-18 ay arasında

tüm doktorların erişimine açılması bekleniyor. ASCO'nun konuya dair basın açıklamasını bit.ly/ascopress adresinden okuyabilirsiniz.

CancerLinQ adlı sistem sayesinde doktorlar, edindikleri bilgiyi ve deneyimi kolektif bir bilgiye dönüştürebilecek.

2008'in 1 Numarası 2013'te Tarih Oldu

Eğer haber 29 Mart'ta yayımlanmış olmasaydı 1 Nisan şakası sanıp es geçebilirdim. ABD'deki Los Alamos Ulusal Laboratuvarı'nda hizmet veren, 116 bin 640 iş-lemci çekirdeği barındıran ve 2008 yılında dünyanın en hızlı süper bilgisayarı olan Roadrunner'ın geçen ay itibarıyla emekliye ayrıldığı duyuruldu. Vaktinde 100 milyon doların üzerinde para harcanarak hayata geçirilen bilgisayar 1,7 petaflop hızında çalışabilecek şekilde tasarlanmıştı. Peki, ne oldu da bu dev yatırımı bu kadar çabuk gözden çıkardılar? Sebep, yüksek enerji tüketimi. Roadrunner harcadığı her watt başına 444 megaflop işlem yapabilirken, gelişen teknoloji sayesinde çağdaş sistemler aynı gücü harcayarak 886 megaflop işlem yapabiliyor.

Bilgisayar, kendinden sonra gelecek tasarımlara ışık tutması açısından bir müddet incelendikten sonra sökülüp geri dönüştürülecek veya imha edilecek. Çalıştığı süre boyunca yaptığı en önemli işin nükleer silah araştırmaları olduğunu düşünürseniz bu tercih pek de mantıksız sayılmaz. Kalan birkaç parçanın ise hatıra niteliğine müzelerde sergileneceği söyleniyor. Ayrıntılı bilgi için bit.ly/rrunner adresine göz atabilirsiniz.

2008'de 100 milyon doların üzerinde yatırımla hayata geçirilen süper bilgisayar, teknolojik gelişime sadece 5 yıl dayanabildi.

Modifiye DVD Sürücüyü HIV Laboratuvarı Kuruyorlar

Araştırmacılar, standart bir DVD sürücüyü 200 dolarlık masrafla HIV testi yapabilen bir laboratuvara dönüştürmeyi başardı.

Sağlık sektöründe en çok ihtiyaç duyulan şeylerden biri, sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla hızlı ve doğru sonuç veren ekonomik test ekipmanlarının geliştirilmesi. PhysOrg'un haberine göre araştırmacılar, bildiğimiz DVD sürücüyü kan örneği üzerinden HIV, yani AIDS teşhisi yapabilecek bir makineye dönüştürmeyi başarmış. Böylece yaklaşık 30 bin dolarlık aygıtlarla birkaç günde tamamlanabilen testler, maliyeti 200 dolar olan bir cihazla birkaç dakika içinde gerçekleştirilebiliyor.

Tabii olay DVD sürücüyü alıp bu iş için kullanmak kadar basit değil. Üzerinde bazı fiziksel değişiklikler yapmak, yazılımla oynamak ve testler için yarı şeffaf özel bir disk kullanmak gerekiyor. Ama tüm bu koşulları bir araya getirebilirseniz, dünyanın gelişmekte olan bölgelerinde de rahatça uygulanabilecek pratik bir çözüme kavuşmuş oluyorsunuz. PhysOrg'un konuya dair haberini bit.ly/physorghiv adresinde bulabilirsiniz. Bu arada Extremetech web sitesi standart sürücü üzerinde nasıl bir değişikliğe gidilmesi gerektiğini hayli detaylı bir şekilde ele almış. Onu da bit.ly/extremehiv adresinde bulmanız mümkün.

Android Telefonla Uçak Düşürülür mü Düşürülmez mi?

Geçtiğimiz ay başlayan bir tartışma, uçaklarda kullanılan bilgisayar destekli sistemlere akıllı telefonlarla müdahale edilebileceği ihtimalini gündeme getirdi.

Geçtiğimiz ay düzenlenen *Hack In The Box* güvenlik konferansında eski pilot, yeni güvenlik danışmanı Hugo Teso ilginç bir tartışmayı gündeme getirdi. Dedi ki, "Elinizdeki Android işletim sistemi yüklü akıllı telefonla, doğru araçları kullanarak, uçaktaki bilgisayar destekli uçuş kontrol sistemlerini ele geçirebilirsiniz." Bunun da uçaklarda bulunan ADS-B ve ACARS isimli sistemlerin haberleşme ağı-

na sızılarak ve buradaki iletişime dahil olarak yapılabileceğini iddia etti. Bu iki sistem temel olarak uçakların hava trafik kontrol sistemiyle ve diğer uçaklarla iletişimini sağlıyor. Teso, akıllı telefonlara yüklenecek uygun araçlarla bu sistemlere sızılabileceğini ve pilotların olmayan koşulların varlığına ikna edilebileceğini iddia ediyor. Buna uçuş sistemlerine sahne yükseklik ve hız bilgileri yollamak da dahil.

Detaylı açıklamayı net-security.org/secworld.php?id=14733 adresinde görebilirsiniz.

Tabii konu ciddi olunca iş burada bitmedi. Bu haberlerden birkaç gün sonra Amerikan Federal Havaçılık İdaresi (FAA) ve Avrupa Uçuş Güvenliği İdaresi (EASA) birer açıklama yayımladı. "Hayır, böyle bir şey olması mümkün değil. Teso'nun bahsettiği açıklar sadece PC tabanlı uçuş simülasyon sistemi için geçerli; uçaklardaki sistemler çok daha farklı platformlarda ve kurallarla çalışıyor" dediler (ubm.io/116krdn). Kısacası "içiniz rahat olsun" demeye getiriyorlar. Tabii şimdilik, ne de olsa kalp piline bile uzaktan müdahale edilebileceğiniz bir çağda yaşıyoruz.

Bu arada akıllı telefon uçak düşürür mü bilinmez, ama galiba kısa mesaj helikopter düşürebiliyormuş. 2011 yılında ABD'de bir ambulans helikopterin yere çakılmasıyla 4 kişinin öldüğü kaza öncesinde pilotun bir dizi kısa mesaj aldığı ve gönderdiği, bu nedenle dikkati dağılınca da güvenlik için izlenmesi gereken süreçleri ihmal ettiği söyleniyor. Detayları wired.com/autopia/2013/04/texting-while-flying adresinde bulabilirsiniz.

Ağına Yazılımla Bakıp Örümceği Tanıyacaklar

Bilgisayar teknolojilerinde, özellikle de internet yaygınlaştığından beri, ağ ve ağ bağlantılı kavramlar dillerden düşmüyor. Son gelen haber ise bunca kavrama ilham veren örümcekleri biraz daha yakından tanımaya yönelik. İspanya'daki Universidad de Las Palmas de Gran Canaria araştırmacıları, örümceğin ağına bakarak cinsini anlayabilen bir yazılım geliştirdiklerini duyurdu. Olay biraz parmak izi tanımaya benziyor. Sistemin veri tabanında 150 farklı örümcek ağı ve bu ağları ören örümceklere dair veriler yer alıyor. Yazılıma örümcek ağının fotoğrafını gösterdiğinizde karşısındaki yapıyı bu bilgilerle karşılaştırıyor ve hangi cins örümceğin bu ağı ördüğünü tahmin etmeye çalışıyor. Amaç çeşitli fotoğrafları analiz ederek çekildiği bölgedeki biyolojik çeşitlilik hakkında fikir sahibi olabilmek. Araştırmacılar şimdilik sadece 4 farklı örümcek türü için denedikleri sistemde yüzde 99,96'ya varan doğruluğa ulaşmış. Bu da çalışmanın devamı için cesaret verici bir oran. Detaylı raporun linkine sciedirect.com/science/article/pii/S0957417413000377 adresinden ulaşabilirsiniz.

Geliştirilen yeni bir yazılım, bir örümcek ağının fotoğrafına bakarak hangi tür örümcek tarafından örüldüğünü tespit edebilecek.

PC'ler Serbest Düşüşte, Ama Nereye Kadar

Araştırma şirketi IDC, geçtiğimiz ay PC satışlarına dair rakamları paylaştı. 2013 yılının ilk çeyreğinde dünya genelinde satılan PC adedi 76,3 milyon. Bu da 2012'nin son çeyreğine oranla yüzde 13,9 azalma anlamına geliyor. Bu rakam, aynı zamanda IDC'nin ölçüm yapmaya başladığı 1994'ten beri birbirini takip eden iki çeyrek arasında gözlenen en büyük düşüşe işaret ediyor.

Peki neden? Birçok sebebi var. PC'leri kurtaracağı düşünülen Windows 8 işletim sistemi arayüzünün kullanıcılarına yabancı gelmesi, mobil cihaz talebinin giderek artması ve bundan kısa bir süre öncesine kadar büyük satış hacimleriyle dikkat çeken netbook sınıfı dizüstü bilgisayarların pazardan çekilmesi, rakamların düşmesinde ilk akla gelen sebepler. Bütün markalar öyle veya böyle gerilerken bu işi kendi avantajına çevirmeyi başaran tek marka Lenovo (bit.ly/idcreportpc).

Bu alanda önemli çalışmalara imza atan Gartner'ın da bu konudaki öngörülleri pek parlak sayılmaz. Gartner'a göre 2012'de 341 milyon 263 bin olan PC satışları, 2017'de 271 milyon 612 bine kadar gerileyecek (daha bugünden küsuratları bile tahmin etmelerine bayılıyorum). Bu rakama tablet, akıllı telefon ve diğer mobil cihazları eklediğinizde tablo da bir anda değişiyor. 2012'de 2 milyar 213 milyon 373 bin olan toplam satış için Gartner'ın 2017 tahmini 2 milyar 964 milyon 783 bin (bit.ly/gartnerpc).

Gerçi 2010'da tabletin esamisi okunmazken bugün piyasa tablettan geçilmiyor. 2017'de bakarsınız bambaşka bir şey çıkar ve biz de onu konuşuyor oluruz. Kimbilir...

Akıllı telefonlara ve tabletlere olan yoğun talep, PC pazarının hızla daralmasına sebep oluyor.

